

INGLIZ TILINING DUNYO HAMJAMIYATIDA TUTGAN O'RNII

Ilmiy rahbar: F.F. Yuldasheva
O'zDJTU katta o'qituvchisi
N.J.Ashrafxonova
O'zDJTU 2-kurs talabasi

Annotatsiya: Dunyo miqyosida o'z o'rniga ega bo'lgan, bugungi kunda kompyuter va dasturlash tili hisoblangan ingliz tilini o'rganishga talab yildan yilga ortib bormoqda. Maqolada ingliz tilining qanchalik muhim til ekanligi, nima uchun uni o'rganishimiz kerakligi va uning hayotimizda tutgan o'rni haqida bilib olishingiz mumkin.

Аннотация: Спрос на изучение английского языка, завоевавшего свое место в мире и считающегося сегодня компьютерным языком и языком программирования, растет с каждым годом. В статье вы можете узнать о том, насколько важен английский язык, почему мы должны его учить и его роль в нашей жизни.

Annotation: The demand for learning English, which has won its place in the world and is now considered a computer and programming language, is growing every year. In the article you can learn about how important English is, why we should learn it and its role in our lives.

Tayanch so'zlar: texnologiya tili, oliy ta'lim tizimi, rasmiy til, xalqaro til, ommaviy axborot tili, konferensiyalar

Ключевые слова: технологический язык, система высшего образования, официальный язык, международный язык, язык СМИ, конференции

Key words: technology language, higher education system, official language, international language, mass media language, conferences

Bugungi kunda ingliz tili dunyo miqyosida o'z o'rniga ega tillardan eng muhimi hisoblanadi, negaki bu tilda dunyoning qariyb 1,75 milliarddan ziyod aholisi muloqot qiladi. Bu degani har 4 kishidan 1 tasi ingliz tilida gaplasha olish qobiliyatiga ega. Ingliz tili german tillari turkumiga kiruvchi til bo'lib, u hozirda Birlashgan Millatlar Tashkilotining 6 ta rasmiy ish tilining biri hisoblanadi. Jahon miqyosida ushbu til 106 ta mamlakatda birinchi til sifatida foydalaniladi [1]. Bu faktlar shuni ko'rsatib turibdiki, ingliz tiliga bo'lgan ehtiyoj yoshlar orasida kundan kunga oshib bormoqda. Chunki, yoshlar, talabalar oxirgi 10 yillikda chet davlat Universitetlarida o'qishi, malaka oshirishlari ommalashib boryapti. Yuqoridagi faktga asoslangan holda, bugungi yoshlarning chet tiliga bo'lgan ehtiyoj va qiziqishlari ortdi. Bilamizki, ingliz tili juda ko'p xalqaro tashkilotlar tili bo'libgina qolmay, texnologiya tili hamdir. XXI asr

texnologiya davri, bu shuni anglatadiki, ingliz tilini bilmas ekansiz, texnologiya, kompyuterni ham chuqur egallay olmaysiz. Shu sababli, ingliz tilini o'rgatish oliy ta'lim tizimida ham, hattoki, maktabda - kichik sinflarda ham rivojlandi. Kompyuter lingvistikasi tilning axborot-kommunikativ funksiyasini rivojlantirishda ahamiyatlidir. Kompyuter lingvistikasi hozirgi kunda xorijiy tillarning, ayniqsa, ingliz tilining axborot-kommunikativ funksiyasini takomillashtirishga xizmat qilmoqda. Shu bois ingliz tilining qo'llanish hududi bilan bir qatorda sohalar bo'yicha iste'mol darajasi yanada oshmoqda. Negaki, kompyuterning ishlash tizimi, dasturlar, asosan, ingliz tilida. [1, b.229]

Quyida Ingliz tilini o'rganish uchun 5 ta asosiy sabablar keltirilgan bo'lib, bular:

1. Ingliz tili - dunyoning 53 ta mamlakatining rasmiy tili hisoblanadi.

Jahonda 400 million aholisining birinchi tili - ingliz tili hisoblanadi. Bu degani siz 1 ta til o'rganish orqali, turli millat vakillari bilan aloqa qilish qobiliyatiga ega bo'lasiz.

2. Dunyoda eng keng tarqalgan tillardan biri.

Ingliz tili qolgan ko'p yerlarda ikkinchi til hisoblanadi. O'z ona tili, misol uchun ispan, o'zbek, rus tillari bo'lsa ham, ikkinchi til sifatida ingliz tili dunyoning ko'p qismlarida tan olingan. Dunyodagi 6500 ta tilning hammasini o'rganish zarur emas, mana shu bitta xalqaro tilni o'zini o'rganish orqali ham boshqalar bilan muloqotga kirishsangiz bo'ladi.

3. Tilni o'rganish orqali yaxshi ish topishingiz mumkin.

Kompaniyalar xalqaro miqyosda bo'lib bormoqda va ingliz tili tobora ko'proq ish o'rinlari uchun zaruriy mahorat sifatida ro'yxatga olingan. Hozirda dunyoning qayerida joylashganligidan qat'iy nazar, o'z biznesini ingliz tilida olib boradigan ayrim tashkilotlar mavjud. Agar siz yaxshi pullik imkoniyatlarga ega bo'lishni istasangiz, ingliz tilini o'rganish ajoyib g'oya bo'ladi.

4. Sayohatni osonlashtiradi.

Yuqorida aytganimdek, ingliz tili dunyodagi ikkinchi tildir. Bu shuni anglatadiki, ingliz tilini o'rganish siz xohlagan joyga sayohat qilishni ancha osonlashtiradi. Masalan, samolyot e'lonlari, poyezdlar jadvali, favqulodda vaziyatlar haqidagi ma'lumotlar va ko'cha belgilari ko'pincha ingliz tiliga tarjima qilinadi, ayniqsa boshqa turdagi alifbodan foydalaniladigan mamlakatlarda. Bundan tashqari, agar siz o'z ona tilingizda gapiradigan boshqa sayohatchilarni yoki mahalliy odamlarni topmasangiz ham, siz ingliz tilini tushunadigan odamni topishingiz deyarli kafolatlanadi.

5. Ommaviy axborot tili - ingliz tili.

Internetdagi kontentning aksariyati ingliz tilida yozilgan. Dunyodagi ko'plab yirik axborot vositalari, jumladan, televidenie, gazetalar, jurnallar va radiolar ingliz tilida ishlab chiqariladi. Sevimli filmlaringiz, teleko'rsatuvlaringiz va pop musiqalaringizdan ba'zilari ingliz tilida bo'lishi mumkin. Dunyodagi istalgan xalqaro kinofestivalga

boring va barcha filmlar ingliz tilida yoki inglizcha subtitrlarga ega ekanligini ko'rasiz.
[2]

Ingliz tili akademik dunyoda ham eshiklarni ochadi. Albatta, agar sizning sohangiz bo'yicha eng yaxshi dastur ingliz tilida so'zlashadigan mamlakatda bo'lsa, ingliz tili sizga eng yaxshi olimlar bilan o'qish imkoniyatini beradi. G'arb universitetlari dunyoning turli burchaklaridan tashrif buyuruvchi olimlar, talabalar va professorlarni tobora ko'proq jalb qilmoqda va ularning umumiy tili ingliz tilidir. O'qish va o'qitish bilan bir qatorda, xalqaro konferentsiyalarda qatnashish va xorijiy jurnallarda nashr etish akademik muvaffaqiyatga erishishning asosiy qadamlaridan biridir. Ushbu konferentsiyalarda nutq so'zlash yoki ushbu jurnallarda nashr etish uchun ingliz tilini mukammal bilish juda muhimdir. Xulosa o'rnida shuni aytish muhimki, ingliz tili dunyoda juda katta e'tiborga ega, bu til sizga qanchadan qancha eshiklarni ochishi shubhasiz.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Z. Xolmanova (2020) Tilshunoslik nazariyasi, Toshkent. B. 229.

FOYDALANILGAN INTERNET SAYTLARI:

1. <https://pravacheloveka.uz/oz/articles/23-aprel-ingliz-tili-kuni>
2. <https://www.eurocentres.com/blog/5-great-reasons-learn-english>